

Skadegörelse och kollektiv olycksfallsförsäkring

Barn - och Utbildningsnämnden 2012-12-18, beslut § 83

Lessebo kommuns barnomsorg, skolbarnsomsorg, grundskola och frivilliga skolformer tillämpar en särskild praxis vid skadegörelse förorsakad av barn/elever mot utrustning och fastigheter tillhörande förskola, förskoleklass, skolbarnsomsorg eller skola.

Denna praxis äger rättslig tillämpning enligt Skadeståndslagen (Skl) 2 kap. 1, 2 och 4 §§ samt 3 kap. 5-6 §§. För mer information, se bilaga 1.

Barn- och Utbildningsförvaltningen i Lessebo kommun har genom sina förskolechefer och rektorer rätt att vidtaga åtgärder vid inträffad skadegörelse, för att kommunen ska få ersättning för inträffad skada. Den rätt som får vidtagas grundar sig först och främst på om barnets/elevens familj har ansvarsförsäkring eller ej. Kommunen har alltid rätt (men ej skyldighet) att polisanmäla det inträffade.

Enligt en ny lag, SkL 3 kap. 5-6 §, som trädde i kraft 2010 kan föräldrar numera, utöver det skadeståndsansvar som de kan ha på grund av sin egen bristande tillsyn, bli skadeståndsskyldiga för skador som orsakats av deras barn på grund av brott. Skolan kan vända sig direkt till föräldrarna och begära ersättning. När det gäller föräldrarnas skadeståndsansvar finns det dock ett maxbelopp på en femtedel av prisbasbeloppet, för närvarande 8500 kronor. Om det finns särskilda skäl kan skadeståndet jämkas. Föräldrarnas principalansvar innebär inte att barnet frias från skadeståndsansvar, den som lidit skada kan vända sig till barnet för att få ut resterande belopp.

Finns ansvarsförsäkring har kommunen rätt att låta skadeståndsanspråket gå fullt ut. Huruvida skadan är orsakad med eller utan uppsåt, genom vårdslöshet eller ej, samt barnets/elevens ålder saknar betydelse. Det åligger förskolechef eller rektor att göra en utredning i varje enskilt fall, huruvida det inträffade föranleder kommunen att låta skadeståndskravet gå fullt ut eller ej. Om kommunen låter skadeståndsanspråket gå fullt ut, övertages handläggning och skadeståndsreglering av föräldrarnas/vårdnadshavarnas försäkringsbolag. Föräldrar/vårdnadshavare kan komma att bli ersättningsskyldiga i form av grundsjälvrisk om 1 000 kronor (i vissa fall högre). Självrisabeloppets storlek fastställs av och betalas till respektive enskild förälders/vårdnadshavares försäkringsbolag.

Om ansvarsförsäkring saknas har kommunen möjlighet (ej skyldighet) att skälighetsbedöma (jämka) skadeståndsanspråket. Kommunen ställer alltid skadeståndskrav på den faktiska kostnaden upp till 1 000 kronor (motsvarande hemförsäkringens minsta grundsjälvriskbelopp).

Därutöver gäller att skadeståndskrav för barn/elev *överstigande* 1 000 kronor kan jämkas enligt följande:

• mot barn	ej fyllda 6 år	skall endast undantagsvis skadestånd ställas.
• mot barn	fyllda 6 men ej 7 år	ställs skadeståndskrav motsvarande 20% av fullt skadestånd
• mot barn	fyllda 7 men ej 9 år	ställs skadeståndskrav motsvarande 30% av fullt skadestånd
• mot barn	fyllda 9 men ej 13 år	ställs skadeståndskrav motsvarande 50% av fullt skadestånd
• mot ungdom	fyllda 13 men 15 år	ställs skadeståndskrav motsvarande 75% av fullt skadestånd
• mot ungdom	fyllda 15 år	ställs skadeståndskrav motsvarande 100% av fullt skadestånd.

Endast undantagsvis sker jämkning för ungdom fyllda 15 år.

- mot myndig person sker aldrig jämkning.

Kollektiv olycksfallsförsäkring

Lessebo kommun har Kollektiv Olycksfallsförsäkring för bl. a elever, barn och ungdomar 0 - 19 år vilka är folkbokförda i kommunen. Under skoltid eller verksamhetstid svarar kommunen för den självrisk som uppkommer, då ansvaret för det inträffade kan hänföras till den kollektiva olycksfallsförsäkringen.

Skador/olyckor som inträffar under skoltid eller verksamhetstid men som ej omfattas av denna kollektiva olycksfallsförsäkring kan eventuellt, efter utredning, innebära ersättning för enskilt/enskild barn/elev då Utbildningsnämnden tillämpar särskild policy i dessa frågor. Eventuell ersättning beviljas genom beslut av förvaltningschef. Vissa skador kan vara sådana att de inte täcks eller ersätts genom kommunens olycksfallsförsäkring och ej heller genom den särskilda policyn. Enskild person har då rätt att ställa enskilt skadeståndskrav mot Lessebo kommun eller enskild person, t ex elev eller anställd. Sådant särskilt skadeståndskrav kan leda till rättslig prövning och dom.

Bilaga 1

SkL 2 kap. 1§ lyder: "Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar personskada eller sakskada skall ersätta skadan".

SkL 2 kap. 2§ lyder: "Den som vållar ren förmögenhetsskada genom brott skall ersätta skadan".

SkL 2 kap. 4§ lyder: "Den som i fall som avses i 1-3 §§ vållar skada innan han har fyllt arton år skall ersätta skadan i den mån det är skäligt med hänsyn till hans ålder och utveckling, handlingens beskaffenhet, föreliggande ansvarsförsäkring och andra ekonomiska förhållanden samt övriga omständigheter".

SkL 3 kap. 5§ lyder: "En förälder som har vårdnaden om ett barn ska ersätta

1. personskada eller sakskada som barnet vållar genom brott, och
2. skada på grund av att barnet kränker någon annan på sätt som anges i 2 kap. 3 §."

"Föräldrarnas ansvar enligt första stycket är för varje skadehändelse begränsat till en femtedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för det år då skadehändelsen inträffade. Står barnet under vårdnad av två föräldrar, gäller begränsningen för dem gemensamt.

Om beloppet som anges i andra stycket inte räcker till full ersättning åt flera som lidit skada till följd av skadehändelsen, ska ersättningen sättas ned med samma kvotdel för var och en av de skadelidande".

SkL 3 kap. 6§ lyder: "Ersättning enligt 1 eller 2§ för sakskada kan jämkas, om det är skäligt med hänsyn till föreliggande försäkringar eller försäkringsmöjligheter. Ersättning enligt 5§ kan jämkas, om det är uppenbart oskäligt att föräldern ska betala skadeståndet med hänsyn till föräldrarnas förhållande till barnet eller de särskilda åtgärder föräldern har vidtagit för att förhindra att barnet begår brott".